

Lohals Kultur- og Menighedscenter

Af Dorte Bennedbæk, juli 2008

I denne sommer fik Lohals et nyt Kultur og Menighedscenter. Det er en afdeling af Pinsemissionen, der under Svenn Åge Madsens ledelse, har fået til huse på Søndergade 21. Udover Svend Åge er der en bestyrelse bestående af 10 medlemmer

Pinsemissionen

Pinsemissionen opstod omkring 1900 i Wales som en vækkelsesbevægelse, en fornyelse af kristendommen med særlig vægt på det Ny testamente. Det var især ønsket om, at Helligånden igen skulle blive en aktiv del af menighedslivet, der var fornyelsen. De tror på Helligåndens helende kraft og praktiserer via bøn og håndspålæggelser helbredelse af syge på deres møder og gudstjenester. Idealet er Jesus og apostlenes gerninger.

I de følgende år bredte bevægelsen, som de kaldte pinsebevægelsen, sig som en steppebrand ud over hele verden. Den nåede Danmark i 1907 via den norske metodistpræst Thomas Ball Barrett, og i 1908 blev den første kirke etableret.

Svend Åge og Inger Madsen

Lederen af Centret i Lohals, Svend Åge Madsen, er en velkendt person i byen. Han, hans afdøde kone, Inger, og de to små sønner, Henrik og Flemming, kom hertil allerede i 1969, da de købte Langelands Plejehjem. Senere fik de også børnene Lars og Birgitte. Det blev en anerkendt familie i Lohals, der deltog aktivt i byens liv, og børnene blev lohalsere.

Svend Åge og Inger mødtes som unge i troen, og det er helt i hendes ånd, at han nu etablerer en kirke i det hus, der i mange år var deres fælles hjem og arbejdsplads.

Svend Åge er bornholmer og søn af en gårdmand. Det stod ikke i kortene ved hans fødsel, at han skulle blive en troende mand, der selv, om end i en voksen alder, også skulle blive prædikant. Når han i dag kigger tilbage på sit liv, er han dog ikke i tvivl om, at Gud talte til ham, og at han følte et kald allerede som 6-årig. I første omgang førte det ham på skole i Dianalund, hvor han i 1964 afsluttede sin uddannelse til diakon med speciale i diatri, plejen af ældre. Efter et job som teknisk direktør for en række plejehjem kom han til Sønderjylland, hvor han mødte Inger. Sammen med hende, der var husholdningslærer, blev de det unge forstanderpar på et tosproget plejehjem i Åbenrå. De var dog begge i besiddelse af et iværksættergen, og da lejligheden bød sig, blev de plejehjemsejere i Lohals.

Lohals Badehotel

Langelands Plejehjem

Først købte de det plejehjem, som var startet i N.J. Flints ”hvide” badepensionat på Søndergade 21. Snart blev den sammenbyggede krobygning købt og restaureret som en integreret del af plejehjemmet med nyt køkken og festsal, og ikke længe efter fulgte en helt ny 3-etages fløj med værelser med eget bad og toilet. Det var ret avanceret i begyndelsen af 1970-erne. Men for den store gruppe af ældre, for dårlige til passe gårde og store huse, men for raske til en plejehjemsplads, manglede der noget. I 1974 byggede de på den anden side af vejen 20 ældreboliger med katastrofealarm til plejehjemmet.

Som en naturlig følge kom en madordning og en terapiafdeling. Konceptet var ”total omsorg”, og det blev en succes. Alt var altid optaget, så på et tidspunkt måtte også de private gemakker inddrages. De byggede et parcelhus og flyttede ud fra plejehjemmet og ind i eget hus. Her bor Svend Åge stadig.

Langelands Plejehjem som det hed, var dengang det eneste plejehjem på øen, og det eneste i Fyns Amt, der også modtog yngre, psykisk syge patienter. Det var også et privat plejehjem, der kunne modtage patienter fra hele landet. Der var mange samarbejdspartnere rundt i landet, bl.a. amterne og Børneforsorgen i kommunerne.

Da de var flest, var de 60 beboere, heraf en mandsafdeling med 15 psykisk syge, og ca. 60 medarbejdere. Svend Åge og Inger var et velfungerende team, der supplerede hinanden godt. De var altid helt enige om at behandle alle mennesker med respekt, og at formålet med deres virke var, at alle skulle have det så godt som muligt, også personalet. De praktiserede også synlig ledelse, så ingen nogensinde var i tvivl om, hvem der bestemte og havde ansvaret.

Der var ikke meget faguddannet personale indenfor plejesektoren dengang, så det blev de hjemmegående koner, der udgjorde kernen i medarbejderstaben. Mange familier, der ellers ville være flyttet væk efter arbejde, blev på øen. De erhverv, der tidligere havde givet brød på bordet, var ved at forsvinde. Det drejede sig især om søfarten, fiskeriet, savværkerne og landbruget. Så det nye plejehjem med de mange velbetalte ansatte kom som sendt fra himlen til Lohals.

De mødtes i troen

Tiden løber fra alting. Samfundet og menneskene udvikler sig. Det skete også med deres koncept for pleje. Løbende overtog kommunen ansvaret for ældreplejen og medarbejderstaben, og en dag blev Langelands Plejehjem til Lohals Centret, Svend Åge og Inger offentlig ansatte, og en dag faldt også de for pensionsalderen. Det gav dem for en gangs skyld fritid og tid til at tænke over livet.

Som nævnt var de mødtes i troen og begge søgende mennesker. De var medlemmer af den danske, almindelige folkekirke, og Svend Åge var endda i mere end 25 år medlem af og i en periode også formand for menighedsrådet ved Hou Kirke. På et tidspunkt kom de i kontakt med Pinsemenigheden i Svendborg, og her fandt de svarene på alle deres spørgsmål. Efter en tur på 3 måneder til Afrika i 2000 oplevede de, hvordan troen kan helbrede, og de var overbeviste om, at de havde fundet den rette platform for deres mission her i livet. De deltog herefter i helbredelsessessioner over alt i verden. Desværre bukkede Inger i 2007 under for en alvorlig kræftsygdom, som hun havde lidt af i mange år, og Svend Åge blev nu alene.

Selv om de på et tidspunkt blev lønmodtagere på et kommunalt plejehjem, så beholdt de ejerskabet af bygningerne. Kommunen lejede sig ind, og deres kontrakt løb ud ved udgangen af 2007. Et nyt plejehjem, Stigtebo, var taget i brug.

Nu stod Svend Åge uden sin livsledsager og bedste ven igennem det meste af sit lange liv og et stort, tomt bygningskompleks. Han var nået skelsår og alder, så han kunne bare have solgt hele molevitten og have lænet sig tilbage og nydt sit otium i sit dejlige hus med havudsigt eller i sin sejlbåd på søen

Iværksætteriet

Men, nej, Svend Åges iværksættergen er endnu ikke fuldt udnyttet. Han er gået i gang med en omfattende ombygning af det "hvide", gamle plejehjem/pensionat. Her bliver der ni dejlige lejligheder, hvoraf de tre øverste får havudsigt. De "moderne" værelser med eget bad og toilet i den "nye" plejehjemsfløj er ikke mere tidssvarende, så den bygning river han ned. På dens plads og i den gamle plejehjemshave bliver der bygget ti nye huse af 112 m². Dvs. nitten nye udlejningsboliger i Lohals. Byggeriet er godkendt, og arbejdet går i gang til august. Det hele forventes færdigt i foråret 2009. Svend Åge omtaler begejstret og entusiastisk sit nye projekt. Han nærmest stråler af lykke.

En lykke kommer sjældent alene

Som man siger: ”En ulykke kommer sjældent alene”, så kan man sige det samme om lykken. For nylig stødte Svend Åge ind i kærligheden igen. Han mødte Nandar. ”Hun er min kæreste, måske forlovede. Kald det hvad du vil. Vi skal i hvert fald giftes, men på et godt tidspunkt. Vi har jo begge voksne børn”, siger han.

Nandar er flygtning fra Burma. Hun kom for tre år siden fra en flygtningelejr i Thailand direkte til Lohals, hvor hun nu er faldet godt til. Burma består af syv befolkningsgrupper eller ”stammer” med hvert sit sprog. Nandar hører til den krinesiske stamme, og hun har krinesisk som modersmål. Hun erkender sig som et troende menneske, der tilhørte en Baptist menighed i Burma.

Svend Åge og Nandar bygger deres fælleskab på troen, og de har nu som fælles projekt at opbygge en livskraftig menighed i Lohals. Kultur og Menighedshuset er nymalet og venter i disse dage på nye stole. Fast mødedag er torsdag, men de første møder er allerede afholdt. Der er også planlagt en større konference omkring den 20. september.

Både Svend Åge og Nandar taler, men da menigheden er international, vil også talerne komme fra forskellige nationer.

Hovedaktiviteten i Centret er aktiviteterne i Pinsemissionens menighed, men huset er åbent for alle typer af kulturelle aktiviteter. Salen har plads til ca. 200 mennesker, køkkenet er veludstyret, og møderummene er udstyret med moderne udstyr. Så kun fantasien sætter grænser.

Svend Åge er optimist

Det er ingen hemmelighed, at Lohals har haft det svært, efter færgerne holdt op med at sejle. Den sidste kommunesammenlægning har ikke gjort det nemmere. Det er dog ikke første gang i byens korte 200 års historie, at den blev erklæret død. Hver gang har den rejst sig. Ifølge Svend Åge sker det igen. Han ser en lysende fremtid forude, hvor byens kvaliteter, store skove, lange strande med rent badevand, ro og fred til eftertænksomhed vil blive højt skattede.

Det er heller ikke første gang, at Lohals få et nyt menighedshus. Hou Kirke består endnu, Missionshuset lukkede i 1960'erne, Frikirken lever et stille liv, og hvordan det vil gå den nye menighed vil tiden vise. En ting er dog sikkert, et hus gør det ikke. Det er menneskene og deres dynamik, der holder gang i en menighed. Kan der skabes en levende menighed, skabes der også liv i Lohals.

Det er godt at være optimist, og det er Svend Åge. Han har én gang været med til at hjælpe Lohals i gang, da den var på sokkeholderne. Det vil han gerne være med til igen. Når vi ser alt det, der er sat i gang her i jubilæumsåret, har man lyst til at tro, at han har ret.

Lad os derfor byde den nye menighed velkommen til Lohals, og ønske den al mulig held og lykke.